

Cultuurscan Overschie

Voor #cultuurdichtbij in de wijken van Rotterdam

Grotekerkplein 5
3011GC Rotterdam
overschie@cultuurconcreet.nl
010 414 1700 | 06 19 18 74 58
www.cultuurconcreet.nl

© Cultuur Concreet 2025 | Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Cultuur Concreet vervaelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt. | Ondanks onze zorgvuldigheid kan het voorkomen dat bepaalde informatie niet meer volledig of onjuist is. Kijk voor actuele informatie op onze website.

Fotografie: Ferdows Faghir, Iris van den Broek, Johannes Ode, Annefleur Schut, David Rozing, Inge Drost, Marlo van der Plas, Reems van der Linde, Eric Fecken, Dimitri Hakke, Rotterdam. Make it Happen. en alle lokale culturele initiatiefnemers. Vormgeving: Susan Strampel

Over Cultuur Concreet

Cultuur Concreet gelooft in de kracht van cultuur dichtbij. Van film in Feijenoord tot poëzie in Pernis: cultuur dichtbij brengt mensen en buurten bij elkaar en draagt bij aan stedelijke vraagstukken zoals veiligheid, eenzaamheid en kanselijkheid. We willen dat alle Rotterdammers dichtbij huis cultuur beleven. Als enige, onafhankelijke, intermediaire organisatie versterken we al 25 jaar cultuur in de wijken van de stad. We bouwen bruggen tussen de leefwereld van Rotterdammers en de systeemwereld van gemeente en instellingen. Samen met bewoners en lokale makers, die de dynamiek van de buurt als geen ander kennen, realiseren we culturele ideeën – groot én klein. Jaarlijks komen zo ongeveer duizend activiteiten tot stand.

Wat

- Werken IN de wijk aan passend cultureel aanbod;
- Schakelen NAAR de wijk voor duurzame lokale investering;
- Verzamelen & delen kennis OVER de wijk om deskundigheid te bevorderen.

Hoe

- Onafhankelijk | Geen eigen aanbod, locatie of deel van de gemeente.
- Dichtbij | Altijd aanwezig in alle veertien gebieden van Rotterdam.
- Persoonlijk | Met oprechte nieuwsgierigheid en betrokkenheid.
- Vertrouwen | We dagen uit, geven ruimte voor groei – inclusief leren van je fouten.

Voor & met wie

- Bewoners/culturele initiatiefnemers;
- Organisaties/instellingen binnen & buiten culturele sector;
- Beleidsmakers/beslissers binnen & buiten culturele domein.

Cultuur Concreet werkt met honderden Rotterdammers samen. Wij noemen hen lokale culturele initiatiefnemers. Van vrouwelijke culturele ankers tot verborgen parels die gekoesterd en versterkt moeten worden, en ruwe diamanten, die ruimte verdienen om te experimenteren en te groeien. Allemaal gedreven mensen die iets willen betekenen voor hun buurt. Vaak niet georganiseerd of verenigd, maar juist zij weten mensen te betrekken die het reguliere cultuuraanbod niet bereikt. Cultuur Concreet ondersteunt deze initiatiefnemers met kennis, netwerk en geld.

- Kennis | De culturregisseurs combineert kennis van het gebied en cultuur om initiatiefnemers 1-op-1 te adviseren, aangevuld met ons online platform en kennisbijeenkomsten.
- Netwerk | De culturregisseur verbindt partijen en bedenkt culturele oplossingen voor uitdagingen in andere domeinen.
- Geld | De culturregisseur zet budget in om culturele activiteiten in de wijk mogelijk te maken die aansluiten bij de behoeften van bewoners.

Overschie

Overschie is een dorp aan de rand van Rotterdam. Het gebied is groot qua oppervlakte, maar bescheiden in aantal inwoners; nog geen 20 duizend. Aan de Schie, in de pittoreske oude stadskern, klopt het culturele hart. In Overschie zijn veel ingrediënten aanwezig om cultuur dichtbij te realiseren: kunstenaarscollectieven, verenigingen, pleinen, parken en een vaste club van enthousiaste ‘beroeps-vrijwilligers’.

Culturele infrastructuur

Initiatiefnemers en locaties zijn de basis van de culturele infrastructuur. In Overschie is er een goede basis aan locaties die ingezet worden voor cultuur. Maar hier wordt niet optimaal gebruik van gemaakt voor cultuur dichtbij. Aan de welwillendheid van initiatiefnemers ligt het niet, maar zij hebben ondersteuning nodig om doelgroepgericht te werken en de invulling van hun locaties en initiatieven af te stemmen op de behoeftes van de wijk. Daarnaast is er in Overschie ruimte voor ontwikkeling van de culturele infrastructuur als het gaat om de goede spreiding van de locaties over het gebied. Ook moet er worden aangestuurd op de ontwikkeling van programmeerbare locaties voor jongeren.

Initiatiefnemers

Voor een stevige culturele infrastructuur zijn initiatiefnemers met voldoende organisatiekracht een randvoorwaarde. Aan deze randvoorwaarde wordt in Overschie niet voldaan. De begeleiding van deze initiatiefnemers is maatwerk. Over het algemeen kan gesteld worden dat de partijen in Overschie relatief veel ondersteuning van de culturregisseur nodig hebben. Er is vooral behoefte aan ondersteuning voor doelgroepgericht werken en het verhogen van de binding met de wijk. Daarnaast is er in het gebied ondersteuning nodig voor het professionaliseren van het lokale netwerk en het vergroten van financiële middelen.

Locaties

In Overschie is er een goede basis aan culturele ruimtes. Zo zijn er het theater In de Lugt, het Museum Overschie, de Grote Kerk en tal van kunstenaarscollectieven waaronder B46. Daarnaast zijn er informele culturele ruimtes zoals het Huis van de Wijk, voetbalverenigingen, pleinen, parken, volkstuinten en speeltuinen die regelmatig gebruikt worden voor cultuur. Deze locaties zijn ongelijkmatig verspreid over Overschie, met voldoende voorzieningen in Overschie- en Kleinpolder-West en onvoldoende voorzieningen in de overige wijken. Ook ontbreken er in Overschie locaties voor jongerenprogramma's. Er is één evenementenlocatie aanwezig binnen Overschie, het Sidelingepark. Deze locatie is goed in te zetten voor cultuur dichtbij. Het park heeft een centrale ligging en wordt regelmatig gebruikt voor evenementen en festivals georganiseerd door buurtbewoners. De referentiewaarde voor het aantal m² cultuur per inwoner is in Overschie 0,21 deze wordt naar onze inschatting niet behaald. De Ruimtelijke Visie Cultuur geeft aan dat de gemiddelde afstand voor bewoners naar culturele voorzieningen in Overschie 2,9 kilometer is; iets boven het gemiddelde van 2,8 kilometer.

Cultureel klimaat

De programmering van en het draagvlak voor cultuur zijn de basis van het cultureel klimaat. In Overschie is er ruimte voor ontwikkeling als het gaat om het uitbreiden van de diversiteit van de programmering in disciplines en publiek. Waar nu voornamelijk muzikale programmering is voor een ouder publiek, is er ook behoefte aan aanbod voor jongeren waarbij ontmoeting en gezelligheid centraal staan.

Programmering

Er is veel klassieke muziekprogrammering in Overschie. De grootste LCP-aanvragers in 2021-2024 waren vier organisaties die samen 'Zie Overschie' organiseren, een thema programma met vooral muziek, af en toe aangevuld met lezingen of film. De focus ligt op ouderen; programmering voor jongeren en kinderen ontbreekt, net als aanbod vanuit mensen van kleur. Informele culturele locaties, zoals het Huis van de Wijk en de voetbalvereniging FCB-HWD – met het programma Buurvrienden met concerten en creatieve workshops voor senioren – hebben veel draagvlak en bereik in de wijken. Met de focus op ontmoeting en gezelligheid creëren zij een passend aanbod. Drukke periodes zijn maart-juni en september-oktober.

Draagvlak

In Overschie is er voldoende draagvlak voor cultuur. In het wijkakkoord is er voldoende aandacht voor cultuur dichtbij, echter altijd indirect. De volgende punten worden hierin benoemd:

- De wijkvisie Overschie richt zich op een aantrekkelijk centrum met sterkere voorzieningen, waaronder ruimte voor cultuur, in combinatie met woningbouw en betere verbindingen voor fietsers en voetgangers.
- De wijkvisie Overschie benadrukt meer voorzieningen en activiteiten voor jongeren (12-20 jaar), met vaste ontmoetingsplekken om problemen rond hangjongeren aan te pakken.
- De wijkvisie Overschie focust op een betere leefomgeving in Kleinpolder-Oost met laagdrempelige ondersteuning, ontmoeting in de buurt en het tegengaan van eenzaamheid.

Cultuur wordt ingezet in andere domeinen, zoals welzijn, om eenzaamheid onder ouderen te verminderen en jeugdactiviteiten in Overschie te organiseren. De culturregisseur werkt samen met WMO Radar en lokale partners aan passende jeugdprogrammering. Wekelijks overleg met de wijknetwerker en culturregisseur stimuleert samenwerking, zoals het combineren van bewonersinitiatieven en LCP budget.

Publiek

De grootste doelgroepen in Overschie zijn de lichte cultuurgebruikers: Flanerende Plezierzoekers en Lokale Vrijetijdsgenieters. Vanuit deze doelgroepen is er voornamelijk behoefte aan cultuur waarbij gezelligheid en een ontspannen sfeer centraal staan. Cultuur is hierbij een middel voor verbinding tussen de bewoners. Er is behoefte aan muziek, film en theater. Voormalig LCP coördinator C-010 constateert ook vraag naar jongerenprogrammering.

Behoeftes

In de periode 2021-2024 heeft Cultuur Concreet geen eigen, structureel publieksonderzoek kunnen uitvoeren naar de behoeftes van de bewoners van Overschie. De LCP-coördinator C-010 geeft aan dat er veel vraag naar is naar stand-up comedy, film en muziek. Ook zou er veel behoefte zijn aan een groot festival in het Sidelingepark.

Doelgroepen

Kijkend naar het culturele doelgroepenmodel zijn Flanerende Plezierzoekers en Lokale Vrijetijdsgenieters sterk vertegenwoordigd, vooral in de wijk Overschie, Kleinpolder en Landzicht. Behoeftes is er aan muziek, theater en film op plekken met een ontspannen, gezellige sfeer. Hier fungeert cultuur als middel om mensen samen te brengen en sociale verbinding te versterken.

Kansen & risico's

Kansen voor cultuur in Overschie zijn:

- Overschie heeft een goede basis aan formele culturele locaties met bereidheid in de organisaties om het cultureel aanbod beter aan te laten sluiten op de behoeften van de bewoners van Overschie.
- In Overschie is er draagvlak binnen het wijkakkoord en bij wijkpartners om jongerenprogramma's te ontwikkelen.
- Het dorps karakter van Overschie zorgt voor vertrouwen en bereidheid tot samenwerking met andere organisatoren en initiatiefnemers in het gebied.

Risico's voor cultuur in Overschie zijn:

- Op het moment dat de formele culturele locaties niet doelgroepgericht voor de wijk programmeren, bestaat het risico dat deze locaties onvoldoende binding met de wijk creëren en de toekomst voor deze locaties onzeker wordt.
- Wegens de toenemende woningbouw in Overschie neemt het aantal inwoners in Overschie toe. Daarentegen lijkt het aantal culturele ruimtes en voorzieningen niet mee te groeien met het risico dat er niet voor iedereen voldoende cultureel aanbod is.

Ruimtelijke Visie Cultuur

De Ruimtelijke Visie Cultuur van de gemeente Rotterdam laat zien waar kansen en uitdagingen liggen. De prioritaire wijken, met focusgebieden op drie niveaus:

- Stadscentra en ontwikkelgebieden; geen.
- Hotspots; geen.
- Wijken; Kleinpolder.

Naast deze focuswijken ziet de culturregisseur nog kansen in het centrum van Overschie.

Prioriteiten

De culturregisseur richt zich in dit gebied met name op het ontwikkelen van cultuur dichtbij. Cultuur Concreet zet in Overschie in op de volgende prioriteiten:

- Het aanjagen van initiatiefnemers die zich inzetten voor jongeren.
- Het ondersteunen van de ontwikkeling van passende programmering voor deze doelgroepen met een focus op ontmoeting en gezelligheid in de wijken Overschie, Kleinpolder en Landzicht.
- Een passend cultureel aanbod ontwikkelen voor de formele culturele ruimtes van Overschie.

Cultuurscan

Overschie

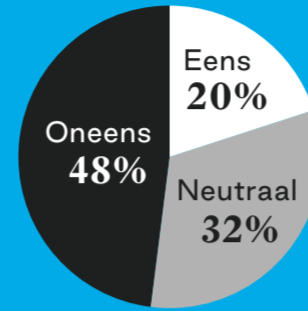

circa
€39.000

BUDGET LOKALE CULTURELE PROGRAMMERING

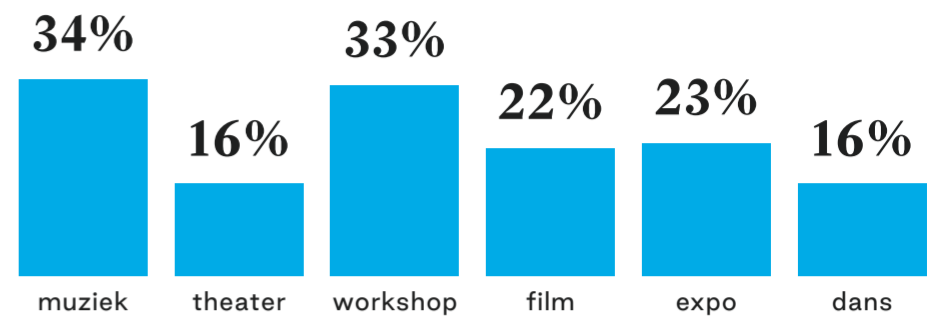

Genoeg te doen in Overschie?

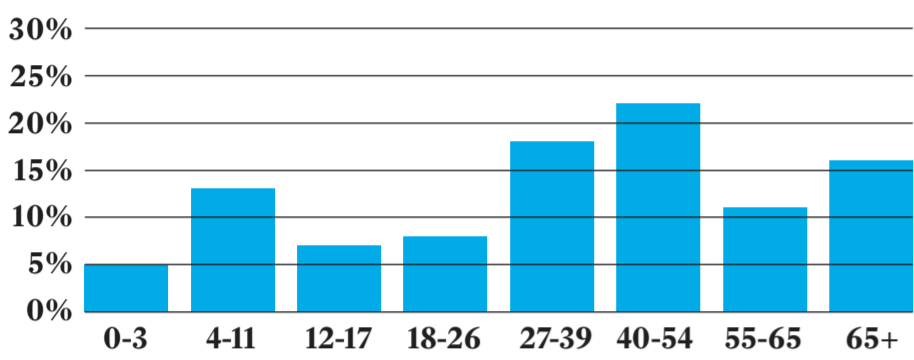
BRON: GEMEENTEPEILER ROTTERDAM 2024

Bewonersbehoefte

BRON: GEMEENTEPEILER ROTTERDAM 2024

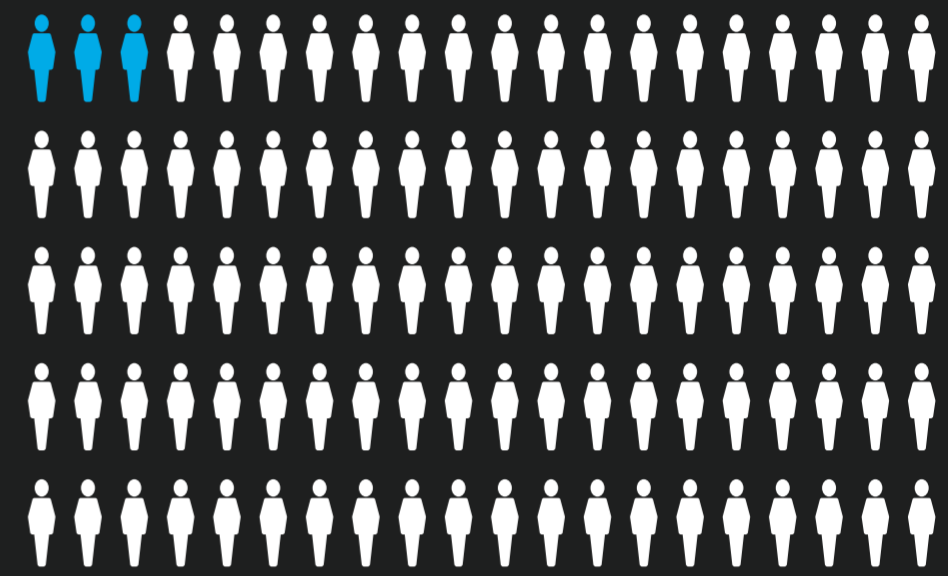
Leeftijd

BRON: BASISREGISTRATIE PERSONEN 2024

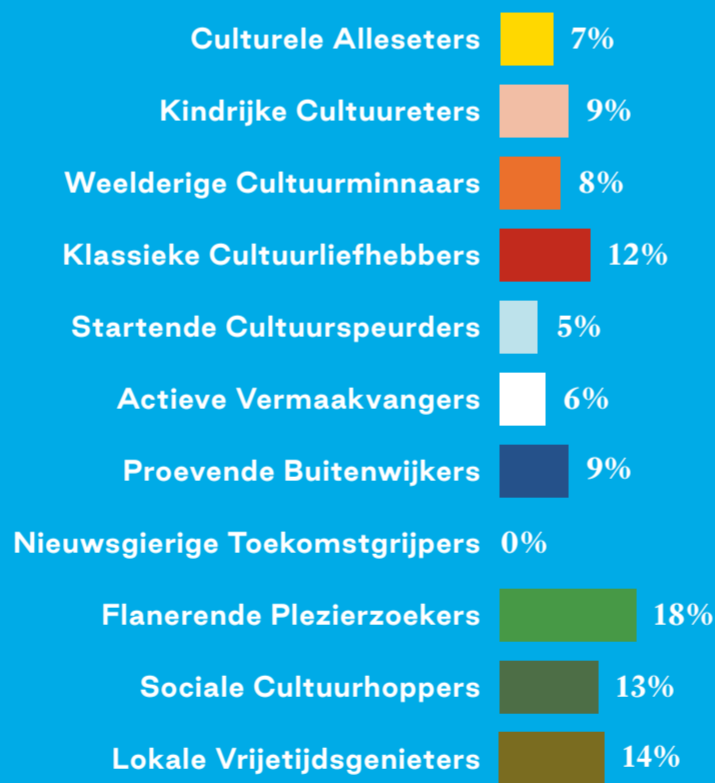
Inwoners

BRON: BASISREGISTRATIE PERSONEN 2024

Culturele doelgroepen

BRON: CULTURELE DOELGROEPENMODEL, ROTTERDAM FESTIVALS 2023

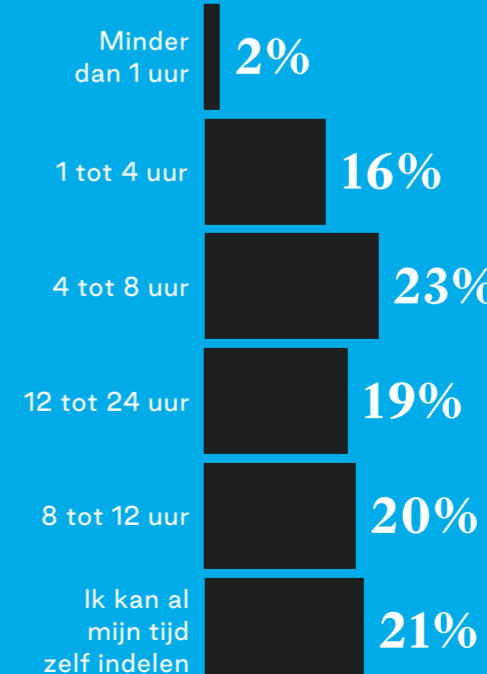

“De cultuurregisseur is betrokken, inclusief & authentiek.”

– Initiatiefnemer

Vrije tijd per week

BRON: GEMEENTEPEILER ROTTERDAM 2024

